

יוֹנָה טָפֶּר
וֶרֶק מֵאֶהֱבָה

איורים ועצוב: כריסטינה קדמוין

יוֹנָה טָפֶּר

וֶרֶק מֵאֶהָבָה

איורים ועצוב: כְּרִיסְטִינָה קֶדְמוֹן

הוצאת הקיבוץ המאוחד

המחנה

ד"ר יוסף קאניאבסקי

המחנה הוא אחד מן המושגים המרכזיים במחשבת ישראל. הוא מתייחס למרחב המשותף בין אנשים, למרחב שבו הם מתקשרים, מתחברים, מתאחדים. המחנה הוא המקום שבו אנחנו נמצאים ביחד, שבו אנחנו חווים את עצמנו כחלק משהו גדול יותר. המחנה הוא המקום שבו אנחנו יכולים להיות חופשיים, שבו אנחנו יכולים להיות אמיתיים, שבו אנחנו יכולים להיות אוהבים. המחנה הוא המקום שבו אנחנו יכולים להיות בני אדם.

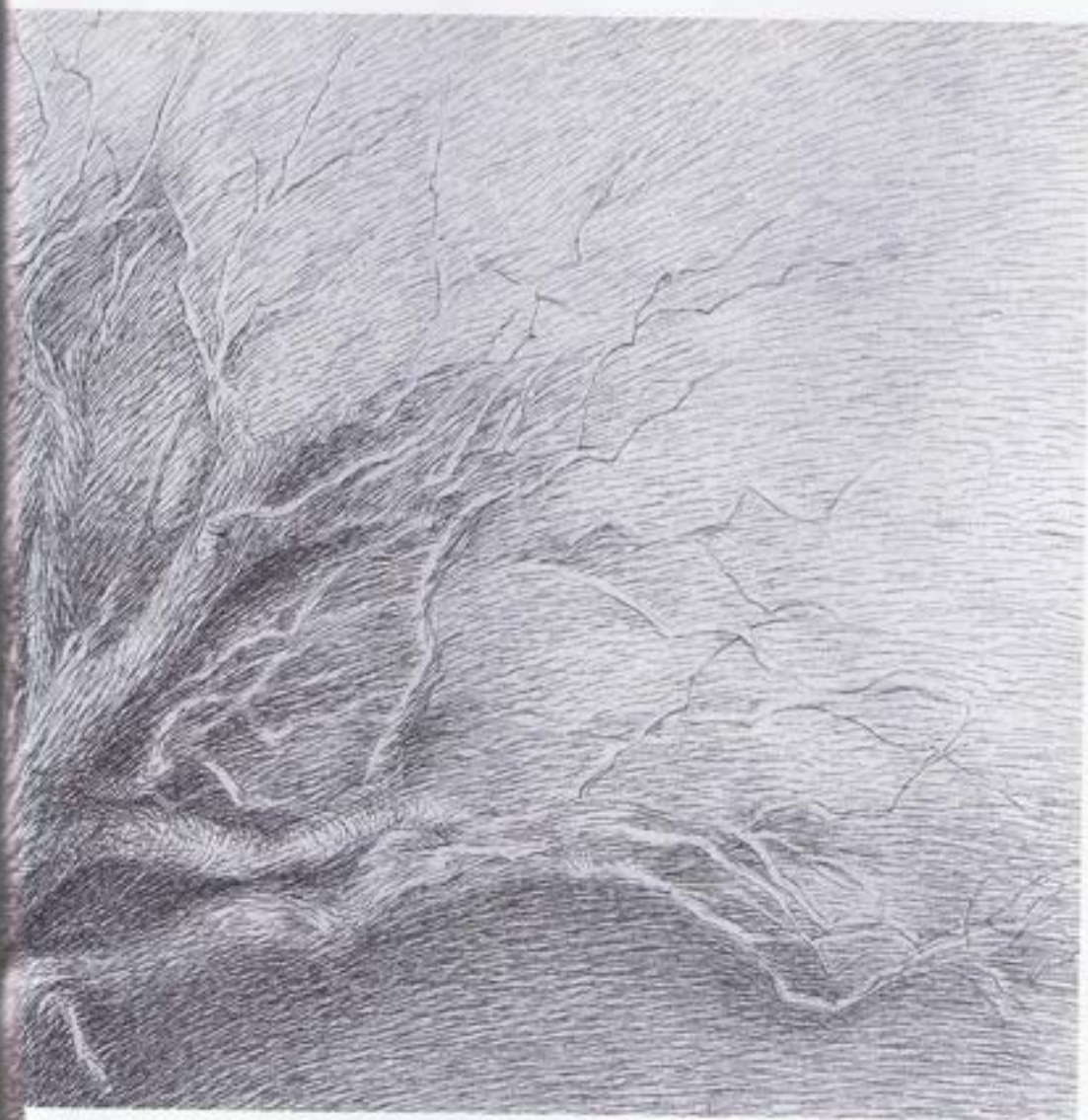
המחנה הוא גם מקום של קבלה, מקום שבו אנחנו מקבלים את עצמנו ואת אחרים. המחנה הוא מקום של סליחה, מקום שבו אנחנו יכולים לשלוח את האשמה, את הרעה, את החטא. המחנה הוא מקום של אהבה, מקום שבו אנחנו יכולים ללכת יחד, מקום שבו אנחנו יכולים לחיות יחד. המחנה הוא המקום שבו אנחנו יכולים להיות חופשיים, שבו אנחנו יכולים להיות אמיתיים, שבו אנחנו יכולים להיות אוהבים. המחנה הוא המקום שבו אנחנו יכולים להיות בני אדם.

המחנה הוא גם מקום של תשובה, מקום שבו אנחנו יכולים לחזור אל עצמנו, מקום שבו אנחנו יכולים לחזור אל אלוהים. המחנה הוא מקום של אמונה, מקום שבו אנחנו יכולים ללכת יחד, מקום שבו אנחנו יכולים לחיות יחד. המחנה הוא המקום שבו אנחנו יכולים להיות חופשיים, שבו אנחנו יכולים להיות אמיתיים, שבו אנחנו יכולים להיות אוהבים. המחנה הוא המקום שבו אנחנו יכולים להיות בני אדם.

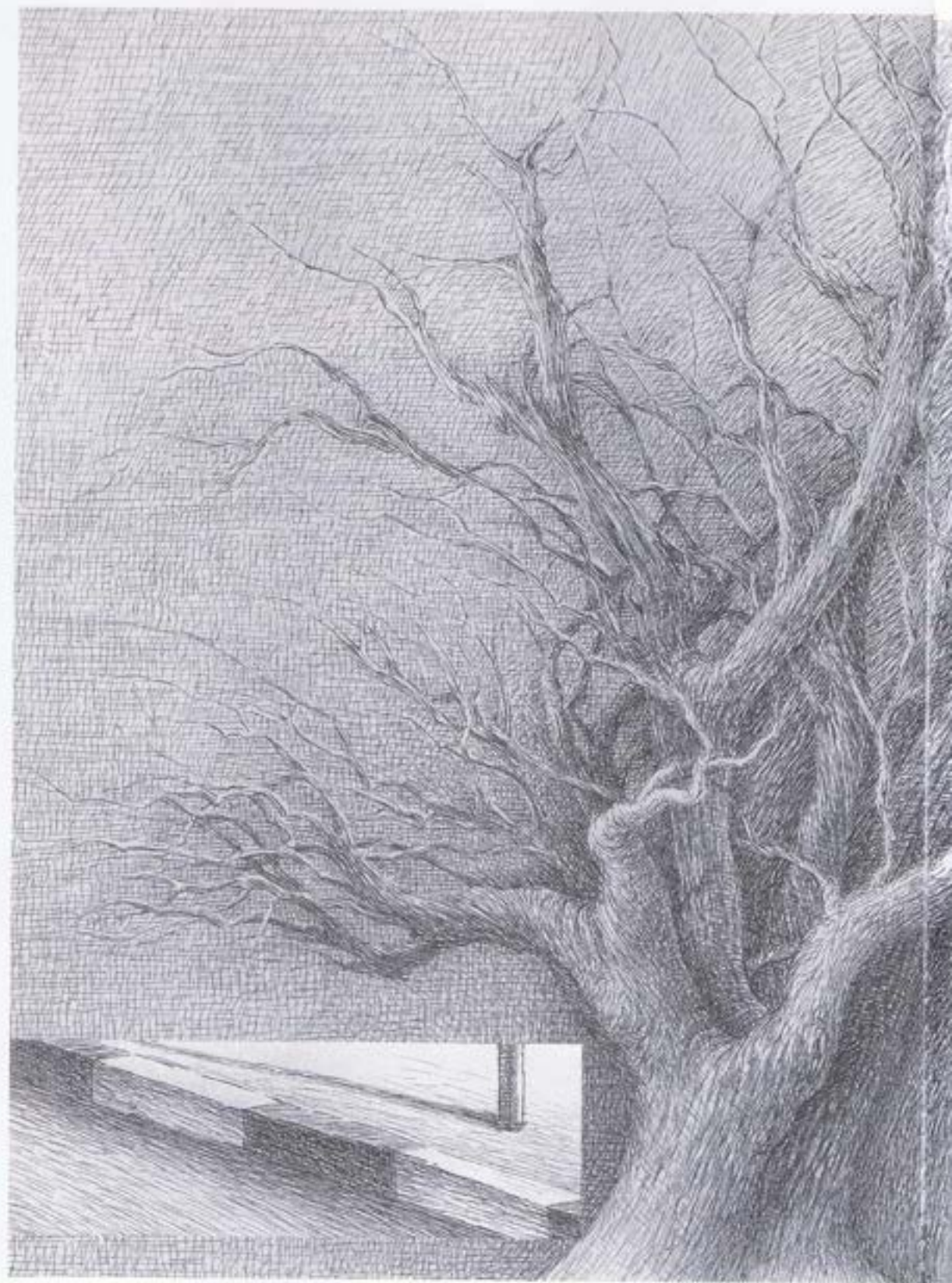
קרני שמש ראשונות העירו את העץ.
השחר עלה, מתגנב על כפותיו הרכות, ומראה הרחוב
המקר נגלה לאט־לאט מתוך קלפת הלילה הנסוג.

קירות בתים, חגיות ושלטים החלו לבצבץ מבעד לחשכה.
העץ תהה: האם היום הממשמש ובא יהיה חמים? השנה, כך
נדמה לו, היה החרף ארוך וקר מהרגיל. בדאגה סקר את
זרועותיו העירמות, חש חלש וציף מכדי לשוב ולצמח עלים.

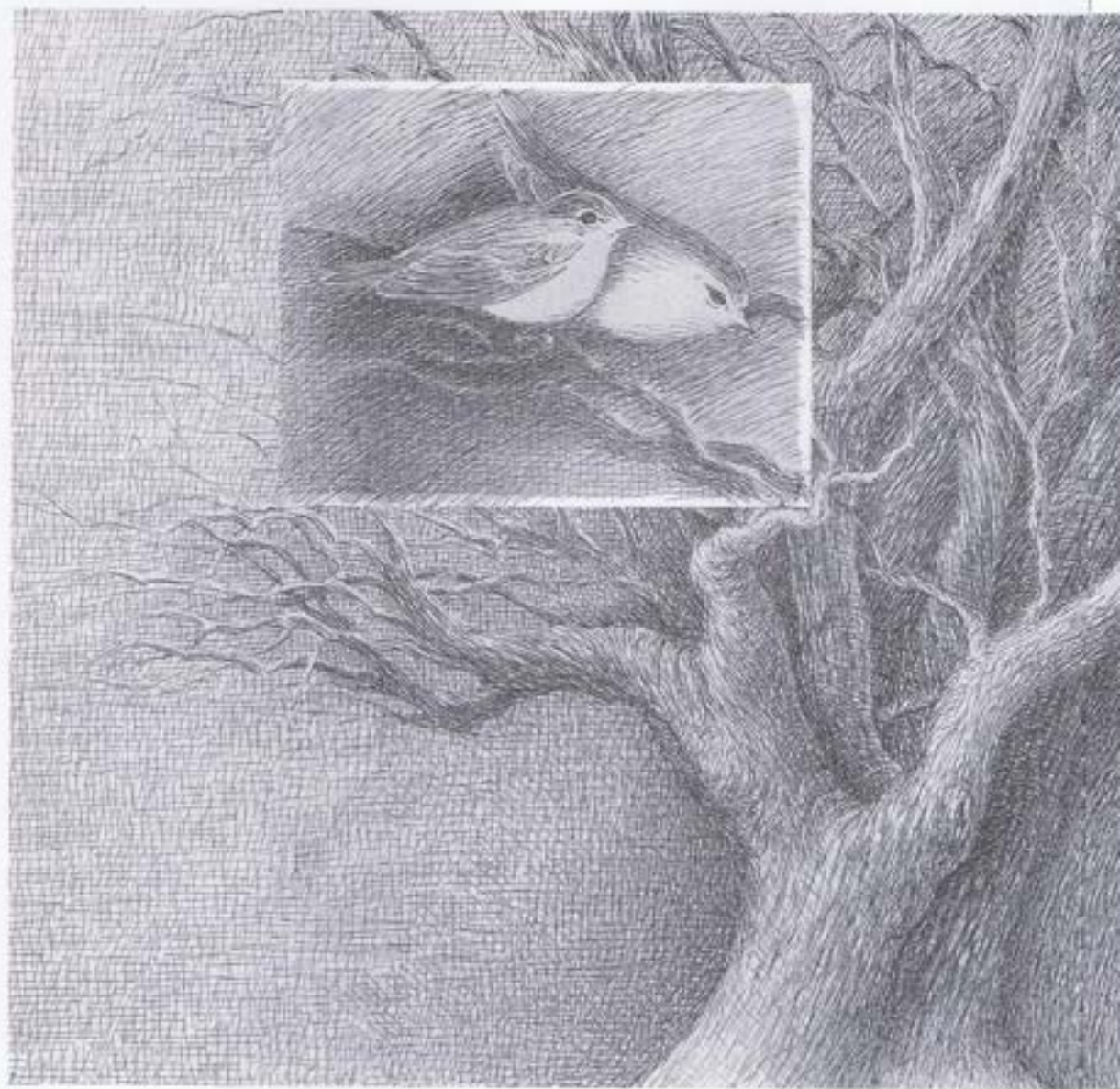
הוא היה עץ זקן.
תמיד עמד כאן, חי את שנותיו היום והלילה, פורח או משיר
את עליו בהתאם לעונות השנה החולפות.

אנשים שישבו לנוח על הספסל שלרגליו ספרו על ערים
גדולות וארצות רחוקות. אבל הוא היה נטוע במרחב הצר
שבין הבנינים רבי הקומות, ורק לעתים היה מצרף משפטים
שקלט לתמונה של מדבר, חוף ים או כפר סואנת.

ככל ששלה האור גבר צפצוף הצפרים.
 העץ אהב אותן. בקיץ נהגו להסתופף בצלו והוא היה מכבד
 אותן בפרותיו. אבל בעת עמד עירם, ולא יכול היה להציע
 להן אפלו מסתור מפני חתולי הרחוב. הוא רק לנה אותן
 במבטו, כשפרחו מתוך הגנות והמרזבים והתעופפו לחפש
 מזון אחרי הלילה הארוך.

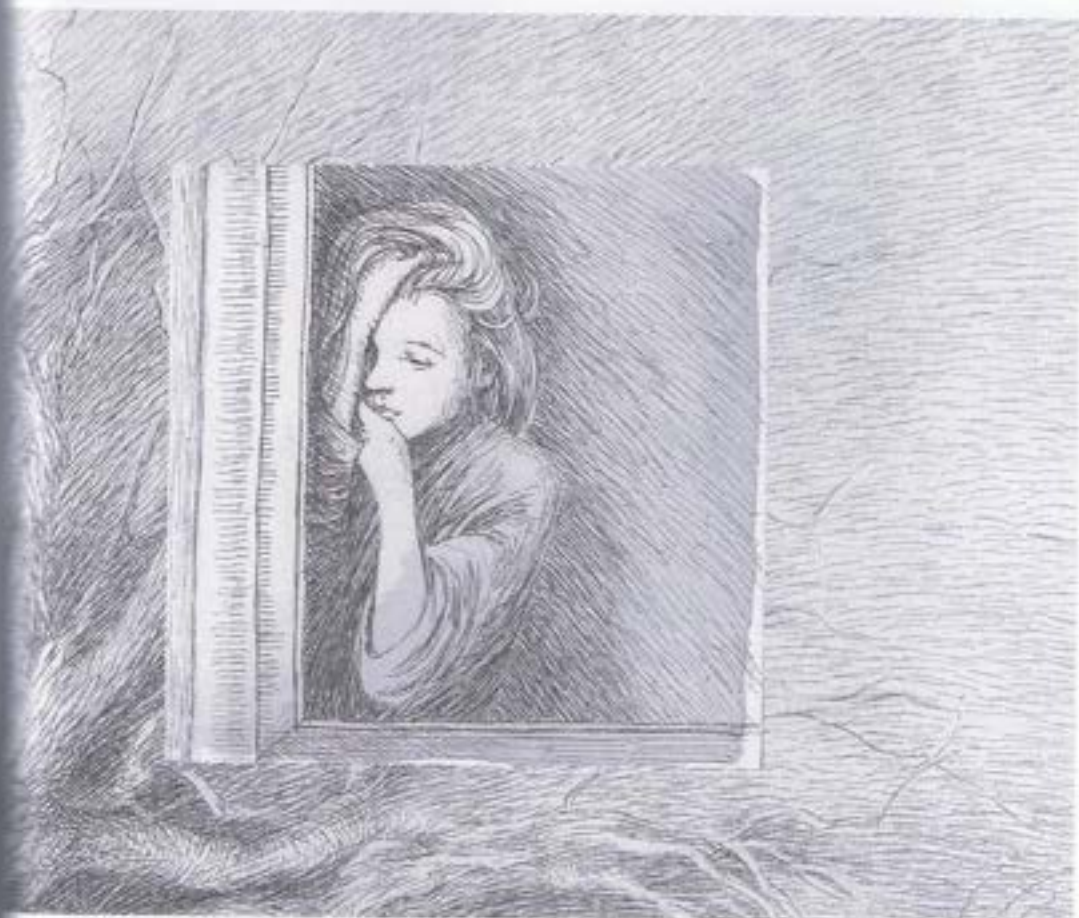

"נועה, קומי! את מאחרת לבית-הספר!" קראה אמה בדיקה
שבקומה השלישית.

"עזבי אותי," עלה מלמול מהמטה הסמוכה לחלון.
הקול היה רווי גאוש וענפי העץ נעדרו כאלו הכתה בהם רוח חרפית.
"שוב יש לך מצב-רוח רע?" שאלה אמה. היא נשענה על
אדן החלון והביטה בשמים הכחלים:
"תראי איזה יום נחמד, אפשר להרגיש באויר שהאביב הגיע.
רק את והעץ הנקן שלנו עוד ישנים."

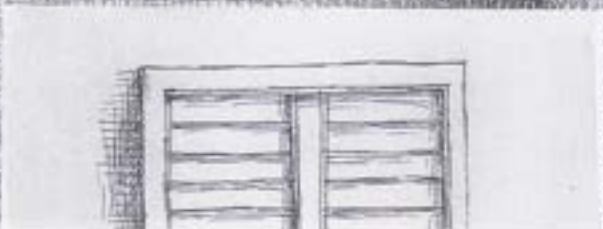
העץ התכווץ כמתביש.
השמש האירה באור בהיר את הרחוב המתעורר, ואפשר היה
לראות שכל העצים בשדרה כבר פתחו נצנים. גם הצמחים
והשיחים שבגנות לבלבו בידק עז –
רק הוא עמד קודר כאבל בין חתנים.

"נועה, אני הולכת ואני מבקשת שתקומי מיד!" קראה אמה.
דלת הבית נסגרה ושקט השתרר בדירה שבקומה השלישית.
הנועה התהפכה במטטה והעץ הקיש בענפיו על הזוגיות,
כמזכיר את הזמן החולף.

"אמיר, תתקשר..." מלמלה הנועה שהציצה לבסוף מבעד לחלון.
פניה היפים היו חורים ועיפים מזילה ללא שנה. היא הביטה
אל הבית שממול מצפה שהחלון יפתח ואמיר יקרא בשמה –
אך התריס נשאר סגור.
"אתה רואה, סבא, הוא בכלל לא חושב עלי." אמרה נועה,
משתפת את העץ ביאוושה ונבלעה באפלולית החדר.

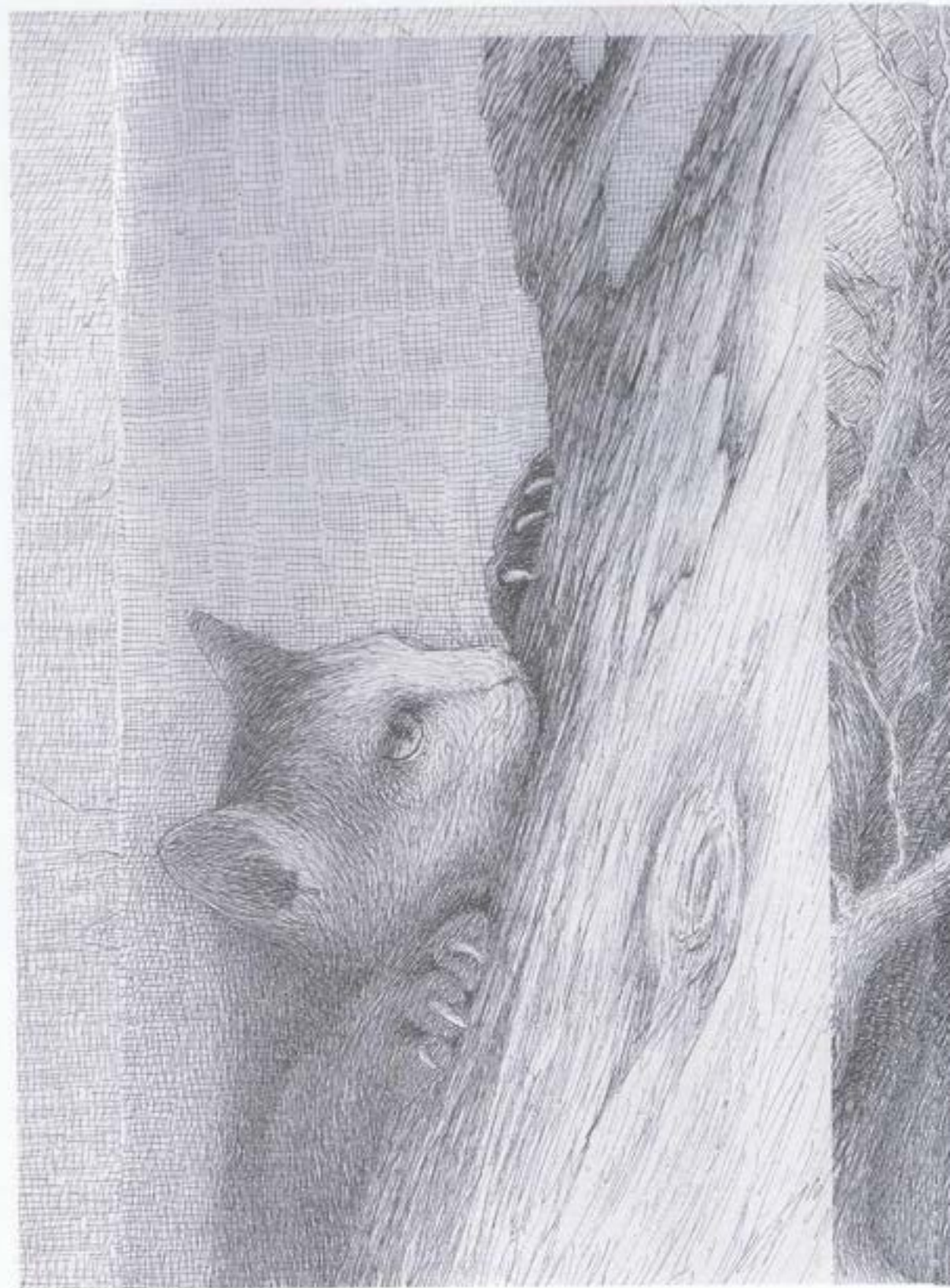

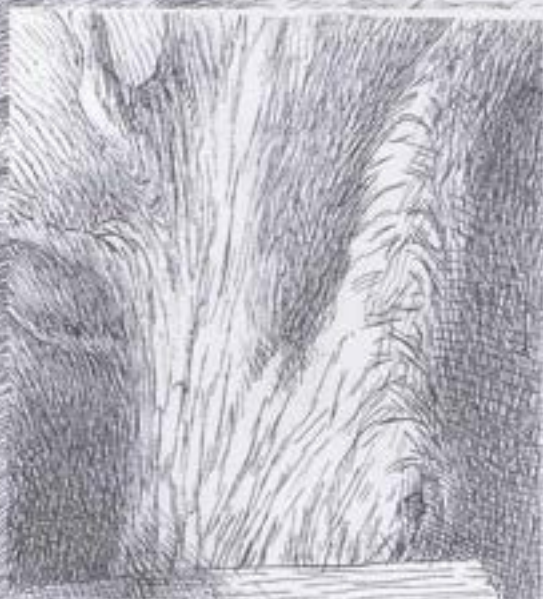
השמש טפסה לאטה במעלה השמים.
העץ התנומם, מניח לקרניים החמימות להשכים ממנו את
חדשי הגשם והכפור.
פטפוט הצפרים שירדו לנוח על ענפיו עורר אותו, והוא קש
בחריפות את משא השנים המכביד.
פתאם נתרו הצפרים בבהלה, וצפצופן הפך חד ודוקרני.

העץ נחרד. היתה זו חתולה צהבה, בעלת צפרניים חדות
שנהגה להשחיו על גזעו את טפריה, והוא הכיר על בשרו
את מזגה הרע.

"אני אשמר עליכן," נסה להמהם בקולו הסדוק.
אבל הצפרים כבר פרחו, ממהרות ללקט פרוצים במשטח
הפריקה שמאחורי הסופרמרקט הגדול.

כשהגיעה השמש למרכז הרקיע, חדרו קרניה החמות את
קלפתו העבה. עמק בתוכו, משהו התחיל להפשיר.
התרגשות אחזה בעץ כאלו שב לימי נעוריו. לרגע דמה כי
עסיס מתוק פורץ משךשיו, עולה ודוחק בעינים הרדומות
בענפיו, להקיץ.

"את העץ הזה צריך לכרות!" נשמע לפתע קול בקרבתו,
"כנראה החרף הקשה חסל אותו."
היו אלה גנני העירייה, שנשארו אתם מזמרות ומסורים.
העץ הודעוץ כאלו פגע בו ברק.

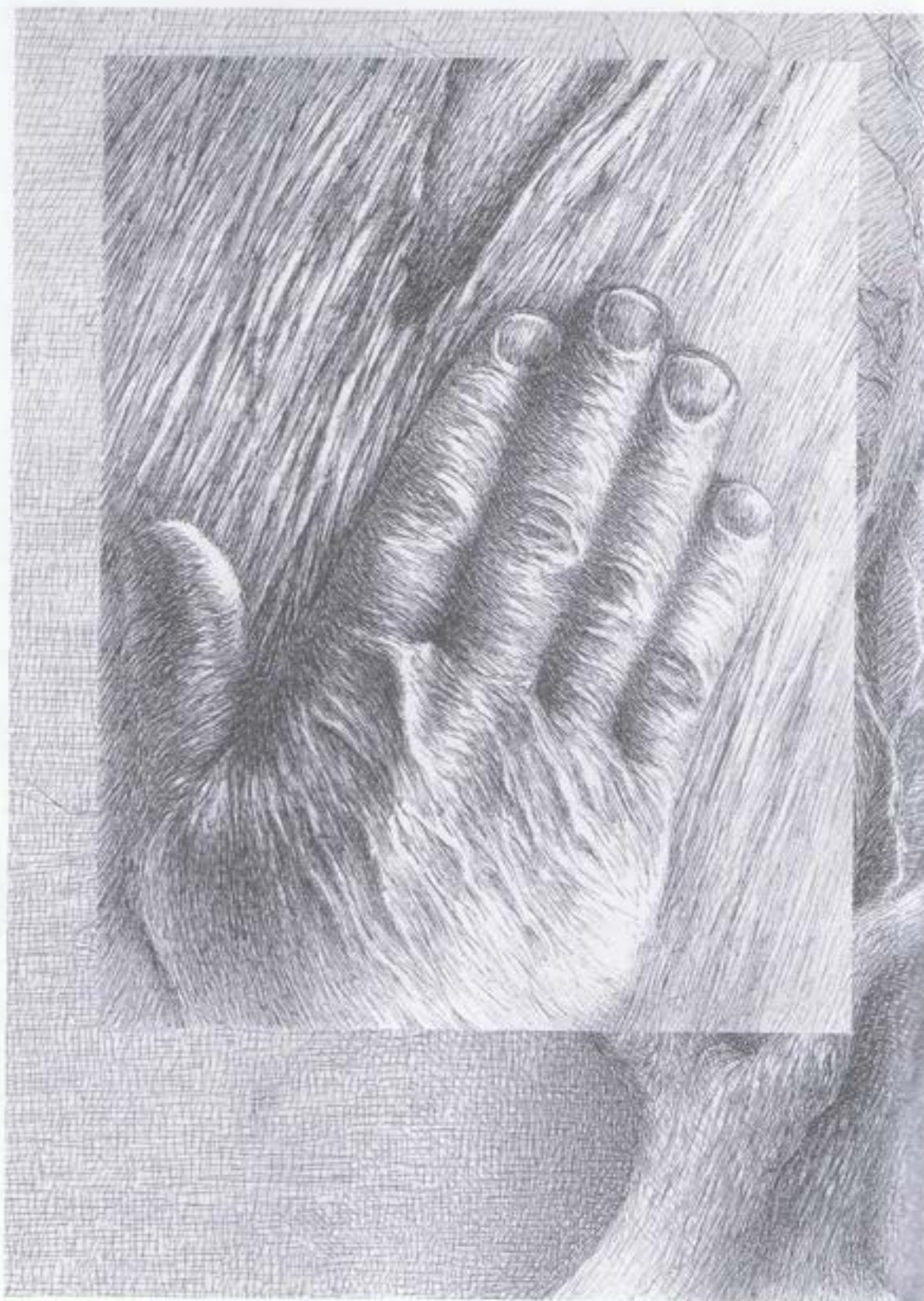
הגגון, הצעיר בין השניים, לא שם לב לרסט שחלף בעץ. הוא הוציא מכיסו סרט סמון אדם והחל לכרוך אותו סביב הגזע. העץ גנח בקול סדוק.

"שמעת איך הוא חורק?" העיר הגגון הנתיק והניח יד חמה על הגוף המצלק.

"עץ יבש כזה אסור להשאיר בשדחתו!" הזהיר הצעיר, "הוא עלול להשבר ולקבר תחתיו את מי שיעבר כאן."

"חבל," מלמל הגגון המבגה, "אני מכיר אותו שנים. כשהתחלתי לעבד בשכונה כבר הגיעו ענפיו אל הקומה השלישית..."

"העץ הזה מת!" קטע הצעיר את דבריו. "אולי הוא מאחר להתעורר," נסה הגגון הנתיק להגן עליו. "נחכה שבוע-שבועים," הסכים הצעיר ותחב את הסרט האדם לכיסו, "ואם הוא לא ילבלב – נכרת אותו!" הגגון הזקן טפח על העץ כנפרד לשלום, והשניים פנו לדרכם.

השמש חממה את העץ במקדס, אבל הוא כבר לא התענג
על קרניה. קפוא ואלם הביט אחר הגננים כמי שנחרץ דינו.
אלו יכול, היה נושא את רגליו ומרחיק לעבר הערים
הגדולות והארצות הרחוקות שבה רצה לראות. אך שרשיו
היו נטועים בין הבנינים, ואף על פי שמסור חד הנח כמעט
על צנארו לא היה באפשרותו לברח, רק להפליג בזכרונו אל
הימים שבהם היה צעיר, ועלנה ירקה וסמיכה כסתה את
ענפיו עוד לפני שהחרף פנה את מקומו לאביב.

השנה הזאת היתה שונה. לא היה בו כח לשוב וללבלב.
גם החתולה הצהבה שהשחיתה את צפרניה על גזעו המסקס,
נתנה בו מבט מתגרה באומרת: 'הי, סבא, עד מתי תישן כמו
בול עץ? אם לא תתעורר – יחליפו אותך בצעיר ממך!'

העץ שתק. לפני שנים היה משיר על ראשה את זרעיו
הקשים, אבל אפלו פרות לא היו לו כדי ללמד אותה לקח.
הוא התנחם רק כשהבחין באויבה בגפשו, המתגורר בבית
ממול, חוצה בריצה את חלקת הדשא.

כשפרץ הכלב המגמר מבין השיחים, פיו פעור ולשונו
משררבת, סמרו שערוותיה. מיד זנקה אל מרומי העץ,
וממקלט הצמרת נשפה וזרקה על זריבה כחתולת רחוב
מבטן ומלדה.

העץ לא נע למראה השכונים המתנצחים. הוא לא הגיב גם כשנשבר הענף והסתוללה, שבקשי הצליחה לחלץ את זנבה מבין שני הבלב, נמלטה אל מרפסת קרובה, ומשם חרפה וגדפה את ענפיו היבשים.

לשמע המהומה הגיע אמיר. הוא השקיט את כלבו ושלח מבט מהסס אל חלון הקומה השלישית.
"תקרא לנועה, היא מחכה לדו!" מלמל העץ בלי קול.
הנער נשען על גזעו ותלה את עיניו בחלון כמצפה לגס.
"תקרא לה תקרא לה..." רששו ענפיו.

אכל צעירים אינם נוטים להקשיב לעצים, בודאי לא לזקנים
שבהם. העץ אוש ורשרש והנער צפה וצפה. לבסוף שרק
לכלבו והלך משם מאכזב.

העץ חזר ושקע במחשבות עגומות. שבוע בלבד נותר לו
לנסות ולהצמיח עלים, אך דבר לא זע בתוכו. כאלו גזר הגנן
הצעיר בדבריו את סופו.

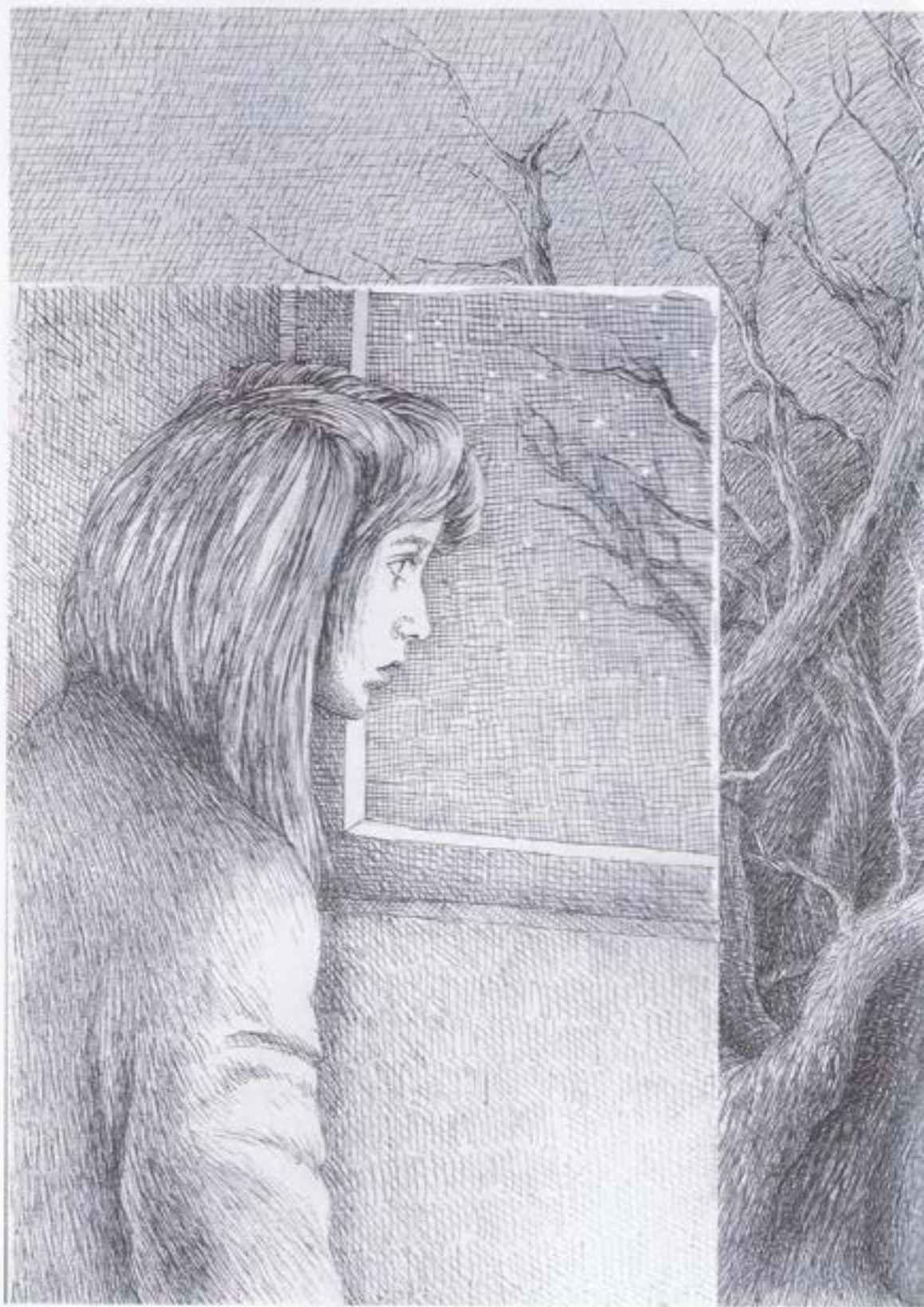

הערב ירד. אפלולית כסתה את השדרה ושותה לכל העצים
מראה אחד.

"נועה," קראה אמא אל הנועה שעמדה ליד החלון, "אם
את רוצה לדבר עם אמיר, תרימי לו טלפון ודי."
נועה לא ענתה. נחבאת מאחורי סורג הענפים נשארה
במקומה, עד שיצאו הכוכבים ואורות העיר עלו והאירו את
הרחוב באורם הקר.

"האכל מוכן?" קראה אמא מהמטבח.
הנועה לא הגיבה.
ענפי העץ הזקן נעו ברכות כאלו בקשו לחבק אותה.
היא היתה התינקת ששחקה לרגליה,
הילדה שהתנדנדה בנדנדה הקשורה בין ענפיו,
והנועה שתלשה עלעלים מפרחיו ועיניה בחלונו של הנוער.

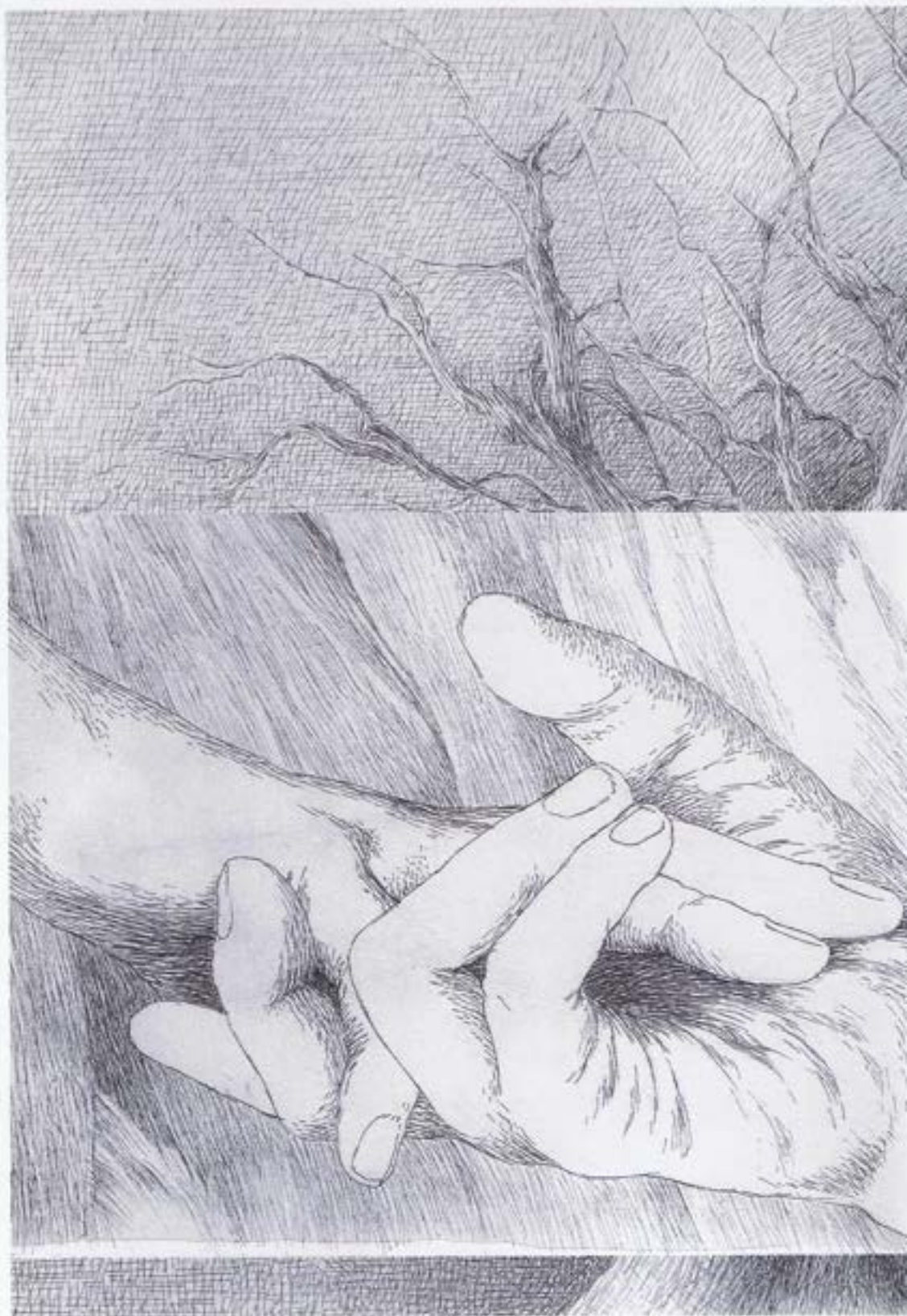

ואז צלצל הטלפון בהסוס בקומה השלישית.
"זה בשבילך," קראה אמא.

נועה קרבה אל אונה את האפרסקת.
חיך האיר את פניה, והעגן שכסה את מצחה געלם.
ברבוע המואר ממול אחז אמיר בשפופרת ודבר לתוכה.

נועה הניעה בראשה ומהרה אל הדלת.
"לאן את הולכת? אנחנו יושבים לאכל!" קראה אחריה אמא.
הנערה נופפה בידה, וכפרפר שגחלץ מקוריו התעופפה ונעלמה.

הם נפגשו ליד הספסל שלרגלי העץ.
"חששתי שלא תבואי," אמר אמיר במבוכה.
"פחדתי שלעולם לא תקרא לי," השיבה נועה.
"אני אוהב אותך," לחש אמיר.
"ואני אוהבת אותך," ענתה נועה ושלבה את ידה בידו.

העץ נרעד.

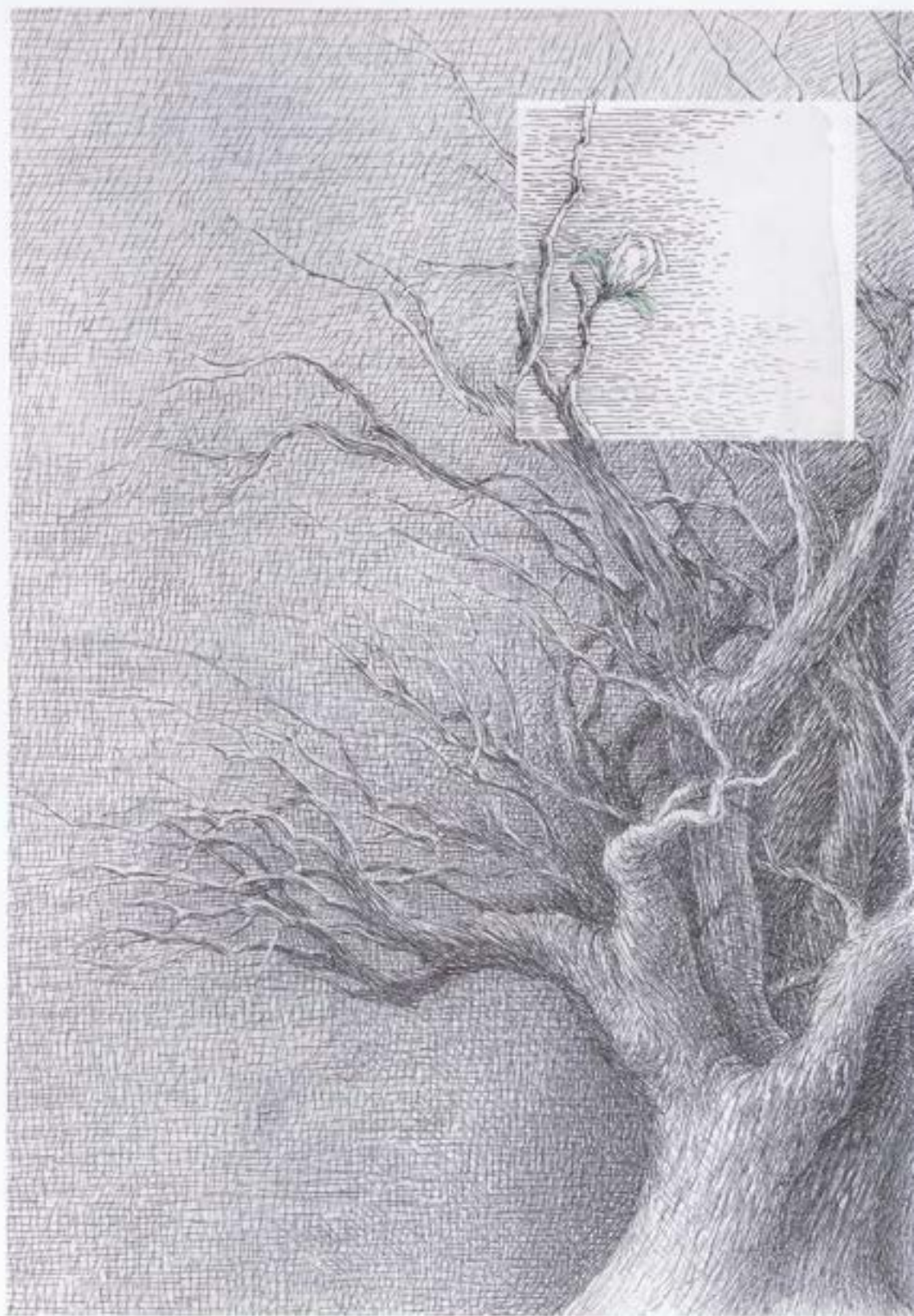
רחש דק, ענג בצליל מיתר, געזר בו.
הוא פרש את זרועותיו, חש איך העסיס התוסס מבקיע את
טבעות הזמן העציות ושקוי החיים זורם במעלה ענפיו,
מעורר בנגון הצמיחה העתיק את עיני העלים החדומות.

"מה קרה לעץ שלך?" שאל אמיר, שחרים את עיניו והבחין
בענפים העירמים.

"כמו לאחדים מאתנו, גם לו קשה להתעורר," חייכה נועה.
הם התחבקו והתנשקו ברכות.
היתה זו נשיקתם הראשונה.

העץ הנקו סבך עליהם בענפיו כחפה.
אהבתם זרמה בעורקיו
והוא החל ללבלב.

Yona Tepper
Awakening Love
Illustrated by Cristina Kadmon

©
By Hakibbutz Hameuchad
Publishing House Ltd. 1995

כל הזכויות שמורות
נדפס בישראל, ת"א
דפוס גרפיקה אמנים

הפקה גרפית: אבנר גלילי

31-2472 1 120H3HT